

Brassói Lapok

XXXIX. évtolyam

16. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1933. évi január 20

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési* díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej negyvencentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Franciaország semleges államot akar Auszriából

A 12¹/₂ %

A Vajda-kormány uralmának harmadnapján drámai, — nem tulzunk, drámai! — megelégedéssel szolgált az ország polgárságának: tizenkét és fél százalékkal leszállította a köztisztviselők fizetését, még pedig oly rendkívüli, mondhatnók könyörtelen körülmények között, ami joggal válthatja ki mindenkiben a legsúlyosabb aggodalmat és megdöbbenést.

Mielőtt azonban rátérnénk a fizetéscsökkentés bírálatára, szögezzük le, hogy a kormánynak ez az elhatározása szerkeszen belekapcsolódik az imént lezajlott válságba: Maniunak a távozása, ami eddig olyannyira értehetetlen volt, egyszerűen természetsszerűvé válik. Ugyan, ki hitte volna el, hogy egy rendőrprefektussal való hitvány összezördülés, amely, — mint az események már be is igazolták, — fegyelmi uton, tíz napi fizetésmegvonással, 24 óra alatt el lehet intézni, menesztessen helyéről egy kezdeményezéseinek és munkaerejének teljében lévő kabinetet? Ki hitte volna ezt el?

Még mesének is gyengécske volt. Az az együgyű gyermek, aki a közvélemény névre hallgat, csak mosolygott rajta.

Előttünk áll Vajdaék nagy és szinte megrendítő pénzügyi sakkhuzása. Maniu ezt nem vállalta, ezt nem vállalhatta. Az az együttes, amely ezt az intézkedést fogadatosítja és végrehajtja, a népszerűség búvárosi hölgyével szemben elveszti a játszmat. Maniu otthagytta a kormányt, háttérbe húzódik, sőt talán időlegesen ismét teljes passzivitásba vonul, hogy így legalább a saját presztizsét megmentsse. S visszavonul Mihalache is, aki a párt régi csoportjában a vezető név és erő. Mind a két réteg elmenekül egy-egy fix pontot a népszerűtlenség marcangoló fogai elől. Két fix pontot, amelyre lehessen majd később építeni.

Mert a többi pontok, amelyek állalták az új pénzügyi intézkedések életbeléptetését, hosszú évekig nem jelenthetnek majd különösebb vonzerőt és súlyt a romániai belpolitika serpenyőjében.

Lehet-e ezen csodálkozni?

A kormány ugyan joggal moshatja kezét, mondván, hogy abban a világstalan és szerencsétlen helyzetben, amit a kincstár passzív vája képszel, egyéb lehetőség nem állott a rendelkezésére. Sőt, sok önértékeléssel hangoztatja, hogy a szerep, amelyet elvállalt, önfeláldozó volt. Késérő megadással népszerűségét dobta oda azért, hogy megoldást keresen és találjon az ország mardosó gondjaira.

De ezzel az indoklással szemben tulsok az ellenpéte.

Mindenekelőtt is, vajjon komoly segélynek számíthat-e egy ilyen fizetéscsökkentési akció? A jövedelmek megcsappanása — ez már közhely — sohasem jelentett enyhülést. Ha esik a bevételek, megfogytatkozik a fogyasztóképesség is. Ha nem fogyasztok, növelem a válságot és a nyomort. Örök körforgás, a melyből haszon nem származhatik. Legfeljebb az egzisztenciájában megnyirbált tömeg ellenzéki, sőt gyakorta forradalmi érzéseit kényszeríti mind balra.

Kiálto példának itt van a genfi munkaügyi konferencia, amely éppen ma megszavazta a 40 órás munkahatart, annak a kihangsúlyozásával, hogy a lecsökkentett munkaidő semmiesetre se vonja maga után a fizetések csökkentését is. Tehát a jatzadalmak megszorítása még akkor sem lehet indokolt és célravezető, ha a nyújtott munkamennyiség megfogytatkozik is.

Kétséges, hogy a kormány ezzel a csökkentéssel, amely végeredményében súlyosan visszafog hatni a kereskedelemre, iparra s így közvetve a kincstárra is, jelent-e majd tényleges hasznót az államháztartás szempontjából? A kormány, ugy látszik, azt hiszi, hogy

A kormány a genfi egyezménytől népszerűségét félti

Globális adót fizet az új épület és adózik a kitermeletlen erdő is

Oroszország a Vajda-kormánytól megneamtámadási szerződést remél

Bukarest, január 18.

A kamara kedden délután formálisan megnyitott, de üléseit egy héttel elnapolta. A parlamenti élet tehát 25-én fog megkezdődni.

Titulescu csak a hónap végén utazik külföldre.

A tegnapi jelentésekkel szemben a bukaresti sajtó ma leszögezi, hogy a kormány a Népszövetség pénzügyi bizottságával való együttműködés ügyét csak félvállról veszi s távolról sem igaz az, mintha kiküldöttjének, Lugosianu miniszternek felhatalmazást adott volna az egyezmény megkötésére. Sőt Lugosianu

hatásköre igen korlátozott.

A kormányt nem érintené súlyosan, ha a tárgyalások eredménytelenül végződnenek, mivel a genfi megállapodás erősen alááshatná népszerűségét, amelyet a pénzügyi intézkedések amugy is fenyegetnek.

Nem érdektelen egyébként az a moszkvai jelentés sem, amely a szovjetkormánynak arról a reményéről számol be, hogy

a Vajda-kormány uralomra kerülése ismét idősszerűvé teszi a román-orosz megneamtámadási szerződés ügyét.

Élénk mozgás az adófronton

A pénzügyminiszter a kormánnyal egyetértőleg eltörölte a magántisztviselők fizetések-re kivetett rendkívüli adót.

Ezt az adónemet, amely ellen annak idején az ország összes magántisztviselői felháborodva tiltakoztak, 1931-ben még Jorgáék vezették be. Az új rendelet szerint ez az adó 1933-ra már teljesen megszűnik.

Ezzel szemben a pénzügyminisztérium

csomó új adót léptet életbe. Így globális adóval sújtja az új házak és épületek jövedelmeit.

Ez alól csak az évi 100 ezer lejnél kevesebbet jövedelmező új építkezések mentesülnek. Hasonlóképpen adózás alá kerülnek a kitermeletlen erdők is.

Az adó hektáronként 25 lej lesz. Végül drákói javaslat készül az adócsalások és késedelmes fizetések megtorlására.

Örvendetes intézkedések

Meg kell még emlékezni a pénzügyminisztériumnak néhány örvendetes intézkedéséről is. Így arról a rendeletről, amely elrendeli, hogy kimutatás készüljön mindazokról, akik 1928-tól kezdődőleg az állam pénzén utaztak külföldre. A kimutatásnak fel kell tüntetnie, milyen célból utazott és mennyit költött a kiküldött?

A második kimutatás a különböző állami intézményeknél felvett milliós tiszteletdíjakról ad majd képet.

A pénzügyminisztérium a jogtalanul felvett összegeket vissza akarja szerezni a szerencsefiaktól. Ha a szándékból tett lesz, akkor a kincstár sok százmillió lejnek juthatna birtokába.

A lefegyverzési konferencia román küldöttsége:

Titulescu, Mihalache és Antoniadu

A lefegyverzési konferencia tanácskozásai január 31-én kezdődnek meg Genfben.

E konferenciára már össze is állították a román delegációt, amelynek tagjai Titulescu, Mihalache és Antoniadu lettek.

Mihalache kinevezése e posztra nyilván azt jelenti, hogy

a volt belügyminiszter még csak 'ávól'ról sem vonul vissza az aktivitástól s hogy a felsőbb körök bizalmát továbbra is bírja.

Brandsch tiltakozó küldöttséget vezetett a kormányhoz a kisebbségi államtitkárságnak román politikussal való betöltése miatt

Brandsch Rudolf, az ismert szász politikus, aki Jorga kormányának idején és Vajda Sándor első kabinetjében a kisebbségi államtitkári tisztelet foglalta el, ma népes küldöttség élén megjelent a miniszterelnökségen, ahol tiltakozását fejezte ki a miatt, hogy a kisebbségi államtitkári állást román politikussal töltötték be.

Brandsch

Miért érdemel ő kisebb figyelmet és javadalmat, mint a tiszt?

S felveti a kérdést, hogy ha már a fájatmas operáció elkerülhetetlen volt, miért nem könnyítették a súlyokon a törvénytelenül és politikai szempontból kinevezett tisztviselőket, a kellő kvalifikációval nem rendelkező hivatalnokoknak léptetésével? Tizezrével ülnek a fizetésre rá nem szoruló pártkedvencek a kényelmes irodákban. A léghajóból először a ballasztot vetik ki... csak azután kerülhet sor az önfeláldozásra.

Ezer és egy kérdés ágaskodik fel.

A tisztviselők elkeseredett szívpel töprenghetnek. Mint Jágó a mórt, oly fanyalognak és lesújtva figyelik a kormányzat szomorú és rideg intézkedéseit.

Vajda és együttese melankólikusan merenghetnek el a közalkalmazottak sok százezres serege fölött. Jágó lehet tehetséges ember.

De hűsége — Shakespeare csak tudta — nehezen.

Hitler találkozott Hugenberggel

**Uj választás — elnapolás — kormányát-szer-
vezés előtt a német politikai élet**

A Hitler-Schleicher találkozó elmarad

Berlin, január 18.

A német belpolitikai helyzet napról-napra zavarosabb és tisztázatlanabb lesz. Már egy hét van csak a birodalmi gyűlés megnyitásáig, de ebben a pillanatban már előre meg lehet jósolni, hogy január 24. sem hoz megnyugtató kibontakozást. Ezzel a dátummal vagy bukik Schleicher tábornok kormánya, vagy marad a nem is burkolt diktatura azon az áron, hogy

a birodalmi gyűlést újra felosztatják és kiírják az új választásokat,

vagy pedig, mint utolsó eshetőség, marad a birodalmi kormány átszervezése.

A német politikai körök általában úgy látják, hogy a kritikus helyzetből másképp nem lehet kievicélni csak a birodalmi gyűlés — felosztatásával és az új választások kiírásával.

Schleicher

felosztatása egyelőre még elhatározott és befejezett tény, mert arról a német alkotmány rendszere szerint a birodalmi gyűlés pártjainak legkorosabb képviselőiből alakított tanácsa, az úgynevezett „öreg tanácsa” dönt. És ezt a döntést már ennek a hétnek utolsó napjaiban, vagy a következő hét első napjaiban meg kell hozni. Az öreg tanácsának döntő jelentőségű értekezletét megelőzi a pártelnökök tanácskozása.

Schleicher haladékot kap

Ezek a megbeszélések dől el a birodalmi gyűlés sorsa. Lehet, hogy a Reichstagot mégsem osztatják fel, hanem csak elnapolják s ebben az esetben Schleicher tábornoknak, mint birodalmi kancellárnak, újabb haladékot adnak, hogy politikai és gazdasági programját előterjeszthesse. Viszont az is bizonyos, hogy a birodalmi gyűlés elnapolása esetén a Schleicher-rezimennek bizonyos konzekvenciákat kell levonnia és meg kell kísérelnie a birodalmi kormány átszervezését.

A birodalmi kormány átszervezésével kapcsolatban Hugenberg neve már most forgalomba került. A berlini lapok értesülése szerint a német nemzetiek vezére azt a feltételt szabta a kormányba való belépéséhez, hogy

mellőzzék a birodalmi gyűlés felosztatását és elnapolással, azaz parlament nélkül kormányozzanak, amíg csak lehet.

Megtörtént a találkozó

A centripárt azonban ezt az álláspontot nem tette magáévá.

Hugenberg

hírek is elterjedtek, hogy Hitler Adolf Weimarban Gregor Strasserrel, a német nemzeti-szocialista párt legelső disszidensével is tárgyalt, de a náci vezető ennek a találkozásnak hírét a leghatározottabban megcáfolta.

Ebben a zavaros és teljesen kialakulatlan helyzetben a nemzeti-szocialista párt újra életjelt adott magáról. Lipcsében most zajlottak le a tartománygyűlési választások s ez alkalommal a nemzeti-szocialisták, akik az utolsó választásokon igen sokat veszítettek, most fényes győzelmet arattak. Ez a kis eredmény is elég volt ahhoz, hogy Hitler bizakodva tekintsen a jövő elé s

Hitler

a náci vezér most már nem is tartja szükségesnek a Schleicherrel való meg egyezést.

Mussolini elleni merénylet híre járta be ma Európát

Az olasz követségek cáfolják a hírt és jelentik, hogy Mussolininek semmi baja sem történt

Budapest, január 18.

Szerdán, a reggeli órákban Budapesten az a hír terjedt el, hogy

Mussolini ellen merényletet követtek el s a Duce súlyosan megsebesült.

A hír végigszaladt a külföldön is s rendkívüli izgalomba hozta a sajtóirodákat, amelyek nem tudtak a kérdéssel kapcsolatban semmi megbízható jelentést szerezni.

A déli órákban aztán a budapesti olasz követség hivatalos cáfoló nyilatkozatot adott ki, amelyben kategórikusan leszögezi, hogy a híresztelésnek semmi alapja nincs. Hasonlóan cáfoltak a többi fővárosok olasz követségei is.

Az új japán offenzíva Kaju ellen irányul

A kínaiak állítólág 50 ezer főnyi katonaságot összpontosítottak

Sanghaj, január 18.

Az északkeleti fronton kedden ismét véres harcok játszódtak le. A japán csapatok erőteljes támadást intéztek a Jehol tartományban fekvő Kaju város ellen. A japán offenzívát ezuttal is repülő-támadás nyitotta meg, majd kellő tüzési megdolgozás után indult rohamra a gyalogság. Közelebbi részletek Kaju város ostromáról hiányoznak s jelentések csak azt árulják el, hogy a japán repülő és tüzerek bombái irtózatossá rombolást végeztek.

A japán támadásra az szolgáltatott ürügyet, hogy

a kínaiak állítólág 50 ezer főnyi katonaságot összpontosítottak

a város körül s az volt a szándékuk, hogy a Mandzsuriaiban fekvő Dingliu várost megtámadják. Az bizonyos, hogy a kínai tábornokok erős csapatösszevonásokat hajtottak végre Jehol tartományban, viszont nem valószínű, hogy a japán beállításhoz megfelelően offenzívára mertek volna gondolni, amikor lehetőleg gyorsan és eredményesen védekezniük kellene a kínai falnál jelentékeny eredményeket elért japán seregekkel szemben.

Japán választjegyzéke a Népszövetséghez

Genfi jelentés szerint, kedden este jegyzék érkezett a japán külügyminisztériumtól a Népszövetség főtákarcsához, válaszul arra az állásfoglalásra, amely a Népszövetség tizenkilences bizottságában kialakult a hétfői ülésen.

A japán kormány választjegyzékének hangja merev és visszautasító s minden közvetítési kísérlet lehető-

ségét eleve kizárja.

Japán a jegyzékben azt is komolyan sérelmezi, hogy a tizenkilences bizottság tárgyalásában olyan állam megbízottja is részt vevett, amelyik nem tagja a Népszövetségnek. Ez nyilvánvalóan célzás Amerikára, amelynek tudvalevőleg óriási érdekei forognak kockán Jehol tartományban.

Ha Japán kilép a Népszövetségből, le kell mondania a Carolina és Marianna szigetcsoportokról

E sziget-csoportokra Amerika aspirál

Páris, január 18.

Hétfő óta a párisi sajtó rendkívüli figyelmet szentel a távolkeleti eseményeknek és a genfi tárgyalásoknak. A tizenkilences bizottság erősebb állásfoglalása után a francia közvélemény arra kíváncsi, hogy a francia nehéziparnál igen nagy rokonszenvek örvendő Japán minő konzekvenciákat von le.

A Populaire cikke például azt követeli, hogy

a nagyhatalmak kényszerítsék Japánt a Kína területén indított hódító hadjárat beszüntetésére.

Kérdés azonban, hogy az érdekelt hatalmaknak lesz-e elég erejük arra, hogy Japánt megállíthassák a sok sikerrel kecsegtető offenzívában és arra kényszerítsék, hogy kínai aspirációiról máról-holnapra mondjon le.

Még érdekesebb a Journal cikke, amely arról számol be, hogy

A pártok egyébként erősen készülnek arra az esetre, ha az új választásokat kiírják. A Schleicher-kormány már most menti a menthetőt. Erős nyomást igyekezik gyakorolni a kommunista párt, amely a legutolsó választásokon igen tekintélyes számú szavazatot és mandátumot szerzett a többi pártok rovására. Thüringiában, Erfurtban és Gothában a rendőrség rajtaütésszerűen lepte meg a kommunista párt székházait és rendezett házkutatásokat. Egy ilyen alkalommal tartóztatták le Rose kommunista képviselőt is, aki ellen államellenes összeesküvés címén indítottak eljárást.

Valószínűség szerint elnapolják a birodalmi gyűlést

A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy péntekig a német belpolitikai helyzetnek — legalább is pillanatnyilag — tisztázódnia kell. Péntekig dől el, hogy mi lesz a birodalmi gyűléssel: felosztatják-e, vagy pedig csak elnapolják. A német főváros politikai körökének megítélése szerint akármerre dől is el a kérdés, csak három megoldási lehetőség kínálkozik aszerint, hogy a helyzet kulső maguknál tartó nemzeti szocialisták milyen irányban foglalnak állást.

E három eshetőség a következő volna: 1. Hitler és a nemzeti-szocialista tábor megegyezik Schleicher kancellárral. De erről a megoldásról még a berlini lapok is megállapítják, hogy teljességgel kizártnak tekinthető.

2. Hitlerék nyíltan ellenzékbe mennének át s magatartásukkal kiderítenék a birodalmi gyűlés felosztatását és az új választások kiírását.

3. Végül — s egyben legvalószínűbb megoldásként hátra volna az, hogy a

nácik hozzájárulnak a birodalmi gyűlés elnapolásához. Ha a pénteki döntésen ezt a megoldást fogadják el a pártok vezetői, akkor nyilvánvaló az is, hogy a Schleicher-kormány életét újra meghosszabbították, de egyúttal ismét hosszú hónapokra tolják ki a válság megoldását is.

A berlini lapok megjegyzései szerint a birodalmi gyűlés elnapolása azért látszik igen valószínűnek, mert

egyik komoly párt sem rajong az új választás gondolatáért

s egyébként is Schleicher kancellárnak ez volna pillanatnyilag a legkényelmesebb megoldás.

A birodalmi gyűlés tehát január 24-én mindenképpen összeül. Vagy felosztatják, vagy elnapolják. Abban az esetben, ha elnapolják, az ülés csak formai jelentőségű lesz s azon úgy a kancellár, mint a pártok vezetői csak rövid nyilatkozatokat tesznek.

Japán a Népszövetség kötelekeiből való kilépése egyáltalán nem olyan egyszerű probléma, mint ahogyan azt Tokióban elképzelik.

Mert ha Japán a Népszövetség erősebb állásfoglalására ki is lépne a Népszövetségből, akkor számolnia kell, mint magától értetődő konzekvenciával azzal is, hogy

lemond azokról a mandátum-területekről, amelyekhez éppen a Népszövetség útján jutott.

Mert ebben az esetben Japánnak le kell mondania a Carolina és a Marianna szigetcsoportok birtokáról is, ami Tokiónak bizonyára rendkívül fájdalmas veszteség volna. S Japánnak azért is vigyáznia kell a kilépéssel való fenyegetőzés következményeire, mert

erre a két szigetcsoportra már Amerika is aspirál

és a washingtoni kormány már régóta függetleníteni szeretné a japán impérium alól a Carolina és a Marianna szigeteit. Erre vonatkozólag már az amerikai szenátus is döntést hozott nemrég.

Betiltották a magyar horogkeresztesek lapját, mert sértegette a jugoszláv királyt

Budapest, január 18.

Nemrég megemlékeztünk a Romániában készülő rendkívül szigorú új büntetőtörvényről, amely többek között súlyos büntetést ír elő a külföldi államfőket támadó újságcikkekre vagy kijelentésekre is. Ugyátszik, ez a jogi felfogás Európaszerte tért hódít, mert tegnap Magyarországon koboztak el egy magyar lapot a jugoszláv királyt támadó cikkéért. A lap különben hitlerista, azaz a magyar nemzeti-szocialisták lapja. Tudvalevőleg Mesko Zoltán magyar képviselő nemrég megalapította a magyar nemzeti-szocialista pártot, amely ugyan semmi sikert sem ért el és nem tudott megerősödni, Mesko pártlapot is ad ki „Nemzet szava” címen, amely egyik cikkében megsértette a jugoszláv királyt s ezért a belügyminiszter tíz napra betiltotta.

„Táblás ház” a temesvári ügyészség fogházában

Egy ágyban átlag három-négy fogoly alszik

Temesvár, január 18.

A temesvári ügyészség 100 fogolyra berendezett fogházában ezidő szerint 246 „lakó” szorong. Egy-egy ágyban többnyire 3-4 fogoly alszik, ami meglehetősen sok eltérve a désre ad okot.

Selariu János, a fogház igazgatója, jóindulattal kezeli a foglyok ügyét, de a helyzetet sem változtathat. Az állam még a szerencsétlenek élelmezéséről sem gondoskodik megfelelő módon. Az igazgató úgy nyílt a foglyok éhségén, hogy alkalmi munkákra küldte őket, aminek a fejében néha mégis csak jutnak egy-két falathoz.

Kiderül,

1. a nyugta nem a keze írása,
2. hét éve nem volt Magyarországon,
3. lapjában súlyosan bírálta a Horthy rezsimet

Budapest, január 18.

A szokásos ünnepi formák között szedte meg történet a Baumgarten-díj kiosztása. A díjat ebben az évben a vagyonkezelő kuratórium évi 4000 pengőről háromezre szállította le. A Baumgarten-díjon heten osztoznak, Erdélyből egyedül Tamási Aron.

Erdély irói köreiből jóleső megnyugvást keltethet az, hogy Tamási Aron személyében az erdélyi irodalom is újra a Baumgarten-díj birtokosai közé került.

A letartóztatott kolozsvári hírlapíró azonban a kihallgatások során erővel tiltakozott.

és a magyarországi állapotokról s nehezen

Ezzel a kémkedés súlyos és kompromittáló gyanújával meghurcolt fiatal kolozsvári hírlapíró kálváriája egyelőre véget ért.

A zernesti csendőrség azonnal nyomozás indított s annak során letartóztatta Poacse Dávidot és Radut, akiket a betöréskövetésével gyanúsítanak.

A város közönsége mélyen felháborodott a durva tisztviselő viselkedése miatt, aki hivatali tulbuzgóságban nyilvánvalóan leánykereskedelmi vállalatnak nézte a katolikus nőegylet emberbaráti és szociális intézményét. A katolikus Nőegylet elhatározta, hogy elégtételt kér a feleségtől a rendőrtisztviselő miatt, és a női tagoktól a rendőrtisztviselő miatt.

Tamási Áron:

FELBUKKANT AKASZTÁS

Napok óta várok egy olyan idegállapotra és lelki napsütségre, amikor nem hallom a belémnevelt frázisok töpölő pontosságát és legalább megközelítőleg alkalmas vagyok az okos szókimondásra.

Ugy gondolom, hogy ilyen ez a mostani óra.

Arról a közérthetőség tette akasztásról van szó, amelyet néhány héttel ezelőtt még csak az ördögök tudtak s a beavatottak. Ma töviről-hegyre tudjuk mindnyájan, mintha vizsgára készültünk volna belőle.

Merem mondani, hogy ennél jellegzetesebb eset kilencszáztizenkilenc óta itt Erdélyben nem történt. Jellegzetes nemcsak a románok szempontjából, hanem ugyan- csak a magyarok szempontjából is. Mind- azok, akik eddig ebben a kérdésben ir- tak s joggal feltehetem, hogy kisebb- nagyobb közvélemény nevében, megdöbben- tő módon elárulták magukat s magukkal a hátuk megett állókat. Mintha nem is józanul beszéltek volna, hanem az emberi vakágnak szörnyű és kiábrándító ranga- tózási között.

Valósággal szégyellem magamat mind- nyájunk nevében.

Mert mi történt?

Az történt, hogy a magyarországi re- vizíós mozgalomra tüntetésekkel oá- szoltak a románok. Ez rendben van. Még azt is megértem, hogy a tüntetések itt-ott kiugrottak a metrókiből. Megértem, mert aki egy ilyen ügyet azzal vél szolgálni, hogy az utcára megy s ott kiabál és az öklét rázza, az nem hasznos polgára az államnak és nem komoly tagja a nem- zetnek.

Abban kártevő indulatok dolgoznak. Ellenben folyt és folyik a tüntetés ott is, ahol annak igazán a helye: a betűkőn keresztül. A szellemi harc nemcsak ter- mészetes, hanem az egyetlen méltó eszköz egy nép érdekében. Aki azonban előtérte áll és felpeszi a harcot, az jól vigyázzon, mert a kisiklásra itten nincsen mentő körülmény.

Az Universul kolozsvári tudósítója nem vigyázott jól. Sőt egyáltalában nem vi- gyázott. Egy fényképet kapott, vagy szer- zett valahonnan, amely három akasztott embert ábrázolt. Én a képet abban a for- májában, ahogy ő tette közzé, vagy ter- jesztette, nem láttam. De láttam abban a formájában, ahogy azt a tett színhelyén annakidején felvették. Ezen három ember lóg, lehajtott fejjel és összekötözött kéz- zel. Csak gondolom, hogy összekötözött kézzel, mert látszanak inkább úgy látszik, mintha összekulcsolták volna és úgy kö- nyörögnének, hogy valaki vegye le őket. Kétségbeesett és lázító megőröklteni egy ilyen könyörgést.

De nemkezdésbe lázító az sem, ahogy a kivégzést vezető altiszt és néhány katona ott áll a képen: oldalt, közből és hátul. S felettük a három akasztott ember, mint- ha elindultak volna a mennybe menni. A katonák azonban nem csodálkoznak ezen: ők csak állnak, a „kötelességteljesi- tés” állati darabosságával, osztrák-ma- gyar katonai egyenruhában, megsüketült és megneveltek lélekkel.

A haza nevében!

A király nevében!

A háború nevében!

Bent valahol, ahol titkos sugarak után- érintkezem az igazsággal és az örök em- beri szellemmel, felborzolódom és undor- ral megrázom magamat.

Istenem, miéért teszik „magasabb érde- kek” az embert!

En, ha valahol, titkon és egyedül rá- bukkantam volna erre a képre, szégyen- lősen és sietve a tűzbe vetettem volna, nehogy megláthatassék hűvő emberek és tisztaszívú gyermekek. Én a tűzbe vetet- tem volna. De milyen különbözök va- gyunk: más lefénypévezte, más ujságba tette, más terjesztette, más uszító célzat- tal felhasználta.

Felhasználta s pedig nem is köznap- i ember, mert akinek megadatott, hogy tol- tal harcoljon népe igazságáért, az nem lehet köznap- i ember. Az én hitem szerint legalább nem.

Mind- szánalommal sajnálom ezt a román „játszót”: sajnálom a román nép nevében, amelyet szenvedésen keresztül, balladán és dalain keresztül és jó szíven keresztül szeretek; és sajnálom az embe- riesség nevében, amit neki is éppenúgy kötelessége lett volna szolgálni, mint ne- kem. Mi történhetett vele? Milyen sötét erők kényszerítették arra, hogy ezt a képet felhasználja, szítsa a gyűlöletet az erdélyi magyarság ellen, amellyel mégis- csak együtt kell élnie, ha itt akar Erdély- ben élni! Hát lehet az irrasztal mellett ilye, a cserében és a gondolkodás alkalm- as helyen és tollal a kézben ilye eny-

nyre elvakult? És nem gondolni arra, hogy: hiába mondom, hogy ime románok- kat akasztanak fel a magyarok 1914-ben a kolozsvári Fellegvárban, hiába mondom, mert azok, amilyen szemtelenek, még ki- derítik, hogy nem igaz.

Es tényleg kiderítették!

Nem itt a fellegvárban történt, hanem Máramarosban, egy Toronya nevű falu- ban. És nem románokat akasztottak ott fel, hanem ruthéneket.

Ezer szerencsénkre, nekünk magyarok- nak!

Mert történhetett volna a fellegvárban is.

Es románokkal

Csak a vélelten isteni műve ez, a mi ja- vunkra, mert az a szellem, amely Toron- yán ruthéneket, Nemországból fran-

ciákat és Lengyelországban oroszokat akasztott fel, vagy lőtt agyon, ugyanazt megcsinálhatta volna a fellegvárban is románokkal.

Mini ahogy a 916-os román betörés at- kalmával megcsinálhatta a románok a Székelyföldön. És nem egyszer és nem egy helyen! Az én falumban is agyonlőtték egy legényt, miután megásatták vele a sa- ját seregdrót. Pedig nem is kémskedett, csak áthúzott helytelenségből egy vé- kony drótot az országúton.

Legyünk csak őszinték!

Es ne toljuk egymásra a bűnöket, ame- lyek olyan embertelenek, hogy a szégyen előtti az arcunkat. Hanem süssük le a szemünket és igyekezzünk mindnyájan elfelejteni azt a sok ocsmányságot, amit hajdan részeg állapotunkban csináltunk: románok és magyarok egyaránt.

Aki nem ezt csinálja, az lappangó szór- nyeteg.

Ez az egyik, amit mondani akartam.

A másik pedig az erdélyi magyar saj- tónak szól s a toll harcosainak, akik min- den dicselet megérdemlő munkával tel-

jes fényt derítettek erre a szomorú ügyre. De kérdeim tőlük: hol maradt az utolsó szó?

A nagy és bátor emberi szó, amely a legfontosabb az egész ügyben.

Már a tizenötödik esztendőit töltjük eb- ben a sorsban: gazdaságilag összetörve, nyelvünknek és építő szándékainknak sokszor megbántása mellett és az igazsá- gainknak gyakran tisztelete nélkül.

Magyar küzdelmekkel, de még néha emberi hittel.

Ebben a sorsban, amit nem kis mérték- ben a Toronyán garázdálkodó szellemnek köszönhetünk s amely megtaníthatott volna már minket a felderítő munkán ki- vül másra is. Mégpedig a szenvedő és hű ember szavára, amellyel meg- tagadja és elítéli a multból felbukkant akasztást.

Elsősorban a miénket.

Aztán a másét.

Mert akit gazdaságilag és számban a második helyre dobott a történelem, an- nak szellemben és erkölcsileg az első sor- ban kell állnia, ha élni akar.

Fagyhullám közeledik Európa felé

Spanyolországban erősen havazik, Angliában járhatatlanok az országutak

Egyelőre még borult idő

Madrid, január 18.

Dél felől szokatlanul erős fagyhullám közeledik Európa felé, sőt meg is lepte már a délnyugati részeket. Spanyolország- ban hatalmas havazások voltak, amit kü- lönösen az ország északi részén hatalmas fagy követett. Madridban kedden volt szinte sohanemlített havazás.

Londonból jelentik: Kedden estére egész Angliát vastag hótakaró borította el, éjszakára pedig megérkezett a fagy- hullám. Londonban magában is nagy hó és kemény hideg van. Skóciában, York- shireben az erős hófúvásért megszünt az országúti forgalom. Az országúton min- denfelé tömegestől állanak a behavazott

és befagyott gépkocsik. Az ott szokatlan hideg miatt a nátház erősen terjed.

A fagyhullám lassan a kontinens felé tart.

A budapesti meteorológiai intézet egy- előre még borult időt jelez, fagypon- t körüli hőmérséklettel, sok helyen havazá- sokkal, amit majd erősebb hideg követ.

Költségvetési felesleget tudna teremteni Boncour és mégis megbukik

A tisztviselők fizetéscsökkentése ellen harcol az ellenzék

Páris, január 18.

A francia kormány erőteljesen védelmezi a pozícióját. Az ellenzéki pártok összefogása a tisztviselők fizetések csökkentése és néhány adóemelés ellen felfordítani látszik azt a takarékosági programot, amit a kormány legfontosabb célkitűzésének emlegetnek. Paul Boncour ismételt kijelentette, hogy a takarékosági törvényjavaslatokat keresztül kell hajszolnia, mert ehhez köti a maga és kor- mánya sorsát.

Ilyen körülmények között politikai körök- ben szilárdan hiszik, hogy a kormány lemondására rövidesen sor ke- rül.

Mert az ellenzéki pártok elhatározása is vég- leges és megindhatatlan. Ennek ellenére Chéron pénzügyminiszter erősen küzd, hogy javaslatainak valahogyan megszerezze a többséget s ezzel megbontsa az ellenzéki

pártok frontját. Beterjesztett javaslat kedden délután kezdte tárgyalni a képviselőház. A betérjesztést megelőzően a kormány nyilván- osságra hozta javaslatainak tartalmát, va- lamint a javaslatokat megalapozó szakbizott- sági jelentéseket.

A javaslat szerint

a 10 milliárd franknyi költségvetési hiány nemcsak pótolható, hanem még negyedmil- liárd fölösleg is marad.

ha a kormány javaslatait elfogadják. Az el- lenzéki pártok hangulatát azonban egyelőre még nem sikerült befolyásolni a kilátásba he- lyezett költségvetési felesleggel. Egyébként pedig ők nem is a költségvetés kiegyensúlyo- zása ellen küzdenek, hanem az ellen, hogy a kormány ezt a tisztviselők fizetések csökken- tésével és új adócmek bevezetésével akarja elérni.

pedig a házassági levelet, valamint a gyermekek születési bizonylatát kötelesek bemutatni.

A hadiőzvegyeknél már könnyebb az eljárás, mert ezeknek tekintet nélkül ar- ra, hogy tiszteknek, vagy közlegényeknek az özvegyei, csak a nyugdíjpénztár ha- tározatát, valamint a nyugdíjkonnyvecskét kell bemutatniok, amelynek alapján meg- kapják erre az évre is az utazási köny- vecskét. A hadiárva közl csupán a kis- kornaknak hosszabbítják meg a köny- vecskék érvényességét. Huszonegy éven felüli hadiárva tehát ilyen utazási köny- vecskét nem kaphatnak.

A vasut rendelete hangsúlyozza, hogy az újra férjhezment hadiőzvegyek is meg- kapják az utazási kedvezménnyel járó vasuti jegyet, tekintve, hogy a legutóbbi semmitlenéki határozat elismerte ezeknek a hadiőzvegyeknek is a jogait.

Az ellopott egy arany kehely helyett három kelyhet loptak vissza a tolvajok

Szatmár, január 18.

Az Ávasban „csoda történt”... Hónapokkal ezelőtt történt, hogy az ávas- felfalusi görög katolikus templomban bető- rök jártak és ellopták a templom régi és na- gyon értékes arany kehelyét. A csendőrség so- káig nyomozott a templomrablók után, de hasztalanul.

Mos' aztán egészen titokzatos módon az el- tűnt kehely visszakérült a templom oltárára. Nem' is egyedül került vissza: két idegen arany kehely is volt még mellette.

A csendőrség megállapította, hogy a két is- meretlen aranykehely

két csehslonák görög katolikus templom- ból származik.

Ugy látszik, hogy a templomrablók Csehslon- vákiában is dolgoztak, azonban hiába sike- rültek a betörések, a kelyheket nem sikerült értékesíteni s így állandóan abban a veszed- lembe forogtak, hogy végül is a kelyhek nyomán fedezik fel őket. Így magyarázható, hogy az ellopott templomi arany kegyzsere- ket visszatették a templomba. A babonás aro- si nép természetesen csodát lát a dologban és nagy tömegekben keresi fel a csodálatos mó- don visszakérült kegyzsereket.

Temesvári terményárol

(Temesvár) A terménytőzsde szilárd. A 70 es buza 600-610, a 78-as óbuza 640-650 rozs 460, árpa 300, zab 220. A Woltmann-bur- gonya 185, napraforgómag 305, bab 300, 16k- mag 440, lóhere 19, lucerna 26.

Felülvizsgálják valamennyi hadirokkant CFR igazolványát

Tömegesen hamisították a rokkantak vasuti jegyeit

Bukarest, január 18.

A CFR vezérigazgatóság a közlekedé- sügyi minisztériummal egyetértésben úgy döntött, hogy a jövőben a hadirokkant- tak, a hadiőzvegyek és hadiárva utazási igazolványait nem a rokkantügyi hivata- lok, hanem közpénzen a vasuti hatósá- gok nézik el. Ennek az új rendszer be- vezetésének oka állítólag az, hogy amíg a rokkant hivatalok végezték az igazolvá- nyok kiállítását és meghosszabbítását,

rengeteg visszaélés történt és tömege- sen hamisították a 75 százalékos ked- vezményre jogosító igazolványokat,

amelyeknek nagyrésze még ma is forga- lombban van.

Éppen ezért a CFR vezérigazgatósága felülvizsgálja az összes rokkantigazolvá- nyokat Bukarestben, a vezérigazgatóság kebelében működő C. 2. kereskedelmi igazgatóság, vidéken pedig az üzletveze-

tőségek, valamint a megyeszékhelyek nagyalloamai útján.

A vezérigazgatóság rendelete szerint a rokkantak kedvezményes utazási igazol- ványainak meghosszabbítását csak kellő igazolás után végzik el s e célból a rok- kantak kötelesek a következő okmányo- kat mellékelni utazási igazolványaik mellé:

Katonatiszt-rokkantaknál a királyi de- krétum, végleges kiszuperálásról szóló okmány, a nyugdíjpénztár egy igazolvá- nya, amelyből kiderüljön, hogy az illető még mindig a nyugdíjjogosultak sorában szerepel. Ugyanakkor, amennyiben csa- ládtagjainak is akar ilyen utazási iga- zolványt, be kell mutatni a házassági le- velét, valamint a gyermekek születési bi- zonyítványait is.

Az altiszti rangban lévő, vagy közle- gény-rokkant a végleges reformáltságuk- ról szóló okmányt, családtagjaik számára

Teljesen szertefoszlott az Universul kolozsvári legendája

Semmiféle román parasztot nem végeztek ki 1916-ban a Fellegváran – Gociuman történelema hamisítást követelt el, amikor olyan fényképfelvétellel operált, amely nem Kolozsváron készült – Magyarországi szemtanúk is jelentkeznek

Budapest, január 18.

Cociuman urra, az Universul munkatársára egyre több irányból bizonyítják rá, hogy otromba történelemhamisítást követett el, amikor az anti-evizionista mozgalom alátámasztására kiadott röpiratában azt állította, hogy 1916-ban, a kolozsvári Fellegváron, román parasztokat végeztek ki. Felelőtlen állítása bizonyítására egy képet is közölt, amelyen három felakasztott ember mellett néhány osztrák-magyar katona áll egy hadapród vezetésével. A hazafiasságtól tulbuzgó, de tájékozatlan és lelkiismeretlen ember azt állította röpiratában és később az Universulban írott cikkeiben is, hogy a kivégzést Bihácsy György hadapród vezényelte, aki ma is él és Szolnokon katonatiszt.

Gociuman és az Universul történelemhamisításáról először Tabéry Géza nagybíró újságíró és író rántotta le a leplet.

Bebizonyította, hogy a kérdéses kép nem Kolozsváron készült, mert Kolozsváron egyáltalán nem voltak kivégzések. Toronya községben végeztek ki 1916-ban három román parasztruha öltözött orosz katonát. Erről kapott Gociuman valahonnan egy felvételt s ezt jutszotta most ki úgy, mintha román parasztokat végeztek volna ki Kolozsváron.

Az állítólag kivégzett román parasztok neveit azonban nem tudja. A kivégzettek hozzátartozói nem jelentkeznek s a román közélet előkelői közül sem akad senki, aki emlékezne erre a kolozsvári kivégzésre, pedig akkor ugyancsak számon tartották már a román közvélemény irányítói az ilyesféle eseményeket. Tabéry Géza fogadalmat tett, hogy főbe lövi magát, ha Gociuman kétséget kizáróan bizonyítani tudja felelőtlen állítását.

Tabéry Géza föllépése külön is jelentőséget adott ennek a kérdésnek. Most már nemcsak itthon, hanem Magyarországon is felfigyeltek a hírlapi harcra. Kolozsváron rövidesen megállapították, hogy az a bizonyos Bihácsy György, akit Gociuman a kivégzést vezénylő hadapródként állít be,

1916-ban még csak harmadik gimnazista volt a kolozsvári piarista gimnáziumban.

Bihácsy György maga is megszólalt s két igen előkelő román embert nevezett meg, akik neki annak idején barátai voltak s felhívta őket, nyilatkozzanak őszintén: tudnak-e arról, hogy 1916-ban a Fellegváron románokat végeztek volna ki? Ő kivégzést semmi esetre sem vezényelhetett, mert az állítólagos kivégzés idején mindössze 12 éves volt.

Most a Pesti Hírlap közöl kiegészítő adatokat az Universul történelemhamisításának bizonyítására. Két levelet kapott. Az egyiket Kriskó István kápolnányéki főjegyző küldötte, aki 1916-ban Toronyán volt főjegyző és szemtanuja volt, amikor ott a hadbírósgazd ítélete alapján kivégeztek egy áruház orosz tisztet, egy ukrán papot, és egy galíciai parasztot.

Mindháromnál olyan aktákat és feljegyzéseket találtak, amelyekből kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy ké-

kedtek az orosz hadsereg javára. Kiskő később Odomezőre került és innen helyezték át Vörösmarti szülőfalujába, ahol most is jegyzősködik.

A másik levelet Hannibál Károly aporkai főjegyző küldötte be. Ő katona volt 1916-ban s a kivégzés idején ott teljesített szolgálatot Toronyán. Szemtanuja volt a kivégzésnek, amelyről valóban készült fényképfelvétel is. Ez a felvétel később országsszerte ismeretes lett. Neki megmaradt egy kópiája, amit most be is küldött a laphoz.

Minden kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy a Gociuman röpiratában közölt reprodukció erről a felbőrlről készült.

A Vatikán és a bolgár királyi keresztelő

Róma, január 18.

Néhány nappal ezelőtt a vatikáni körökben igen kínos feltűnést keltett, hogy Boris bolgár király és Giovanna olasz hercegnő újszülött leánygyermekét nem katolikus, hanem ortodox rítus szerint keresztelték meg Szófiában. A Vatikán álláspontja szerint a Szent székkel ezzel a kereszteléssel súlyos sérelem érte. A feszültség a pücs-szerűen megrendezett keresztelő miatt olyan nagy lett a Szent szék

Már rég bebizonyosodott, hogy Tabéry Géza nem kell főbe lönie magát, mert Gociuman állítása valótlan. Gociumannak azonban illenék most már szégyenkeznie letenni a tollat. A román közvélemény várhatná el ezt tőle. Az a román közvélemény, amely a röpiratot magát is meglepő nyugodtsággal fogadta. Talán tudta, hogy hamisítás, mert

nem is vállalkozhatna azt, hogy ő nem tartott volna számon olyan román parasztokat, akiket Kolozsváron 1916-ban kivégeztek.

Mindenestre meglepő és tanulságos lehetett Gociumannak az, hogy amikor magyar részről olyan sokan siettek cámutatni az ő vakmerő hamisítására, ugyanakkor

nem akadt se Erdélyből, se az egész Romániából egyetlen román ember sem, aki előállt volna, hogy ő is tud a fellegvári kivégzésekről, neki apja, bátyja, vagy valamilyen hozzátartozója volt a kivégzett.

Gociuman ur tegye le a tollat és szégyenkezve rejtse hamuba a fejét. Románokat „végeztetett ki” csak azért, hogy egymásra uszítsa a két egymásra utalt és együttélő népet.

és a bolgár uralkodóház között, hogy a Vatikán állítólag a diplomáciai viszony megszakítása és a szófiai pápai nuncius visszahívása mellett döntött.

A világsajtó erre vonatkozó híradásait a Vatikán külügyi államtitkársága egyáltalán nem cáfolta meg.

A legújabb római jelentések szerint XI. Pius pápa üzenetet küldött Boris királynak s a következőket szögezte le:

Tizenkét és fél százalékkal csökkentették a köztisztviselők fizetését

A redukció már a januári fizetésekre is vonatkozik

A bírák és katonatisztek javadalmazása változatlan marad

Bukarest, január 18.

Vajda Sándor kormánya kedden este tartotta harmadik minisztertanácsát, amelynek egyik határozata meglepő és komoly aggodalomra ad okot. A minisztertanács ugyanis

az ország összes köztisztviselőinek és közalkalmazottainak fizetését 12 és fél százalékkal leszállította.

A csökkentés

már január hónapra is érvényes

s így a tisztviselők e hó 20-án, amikor a januári fizetéseket kiszolgáltatják, már a megkisebített összeget fogják kapni. A kormány ezen intézkedését az állami bevételek csökkenésével indokolja.

A minisztertanács határozat kimondja, hogy a bukaresti köztisztviselők és közalkalmazottak fizetése csak 10 százalékkal redukálódik. A bírák és katonatisztek fizetése valamint a hadsereg tagjainak a zsoldja érintetlen marad.

Egyébként a csökkentéssel kapcsolatban közzétett hivatalos nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a redukció egyelőre csak három hónapra szól.

Az új költségvetés, amely április elsején lép majd életbe, megállozthatja a helyzetet.

Egyébként Madgearu pénzügyminiszter a sajtó képviselői előtt expozét tartott a csökkentésről, mondván, hogy a redukciót egyrészt az államkincstár helyzete, másrészt a Népszövetség pénzügyi bizottságával folyó egyezkedések tették szükségessé.

A kormány a törvénytelenül kinevezett tisztviselők elbocsátását február 15-ig végrehajtja.

Illymódon 150–200 millió lejt fog megtakarítani, ez az összeg azonban kevés. Kénytelen volt tehát a tisztviselői fizetések megnyirbálásához folyamodni,

a redukció azonban csak az első három hónapra szól.

A kincstár a csökkentéssel 200 millió lejt takarít meg.

A pénzügyminiszter igéri, hogy az állami alkalmazottak fizetéseiket ezután is pontosan fogják megkapni, hátralékaikat pedig ápriliséig kiegyenlíti.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Burgenlandban elhúzzák a cigányok nótáját...

Polynéziába akarják küldeni a füstösképu vándorokat

Bécs, január 18.

Kismartoni jelentések szerint Felsőőrön nagyszabású népgyűlést tartottak, amelynek a legfontosabb és egyedüli problémája a cigánykérdés megoldása volt.

A felsőőri járást ugyanis úgy előzőnlítették a cigányok, hogy mozogni sem lehet tőlük. Néhány évvel ezelőtt még csak 800 cigány lakott a burgenlandi helységek végén, az utóbbi

A fogak csunya lerakódása

a legszebb arco tiszta eltekint. A száj kellemetlen szaga visszatartólag hat. Mindkét szépséghibát néha már egyszeri használat után megszünteti a csodálatos Chlorodont-fogpép. Használata után a fogak gyönyörű elefántosonként fényt nyerne, még az oldalukon is, különösen, ha egyben az a célra szerkesztett fogazott sörtéjű Chlorodont-fogkefést használjuk. A foghézagok közötti, a száj rossz szagát okozó rothadó ételmaradékokat teljesen eltávolítja. Probálja először egy tubussal meg. Chlorodont-fogpépet, fogkefét és szájvizet mindenütt kaphat. Valódiak csak a kék-fehér-zöld csomagolásban „Chlorodont” felirattal.

hónapokban azonban annyira megindult ez a modern népvándorlás, hogy ma mintegy 5 ezer nomád cigány riogatja a békés polgárokat.

A gyűlésen egyik felszólalás a másikat érte. Egyesek a legerélyesebb rendszabályozást, sőt a botbüntetés bevezetését javasolták, mások pedig azzal az indítvánnyal léptek a hallgatóság elé, hogy a cigányokat őshazájukba, Polynéziába (?) küldjék vissza.

A gyűlés résztvevői elhatározták, hogy indítványait irásban foglalják össze s a tartományi kormányzóság útján, a kormányhoz juttatják.

Asira (Apolló) Mozgó BRASSO. Telefon 5.4

A legkedvesebb katonai bohózat:

„A század anyja”

FŐSZEREPBEN:

Weiss Ferdi, Grit Haid, Betty Bird, Paul Haidemann

Falrengelő kacagás! Utólrheetlen humor!

VILÁG-MÁRKÁ!
Egészsége érdekében óvakodjék súlyos utánzatoktól

HIREK

Jó állás az utonállás!

Bebeknek, a hirledt haramiának küldöm, a bihari hegységekbe...

Van rá tanum, akár tíz is:
Mindenkit megöl a krízis!
Ma sok ember — ez fatális —
többet koplal Gandhinál is...
A fogsort zálogba teszik,
egyre ritkább, aki eszik!
Teringeltél, rontom-bontom,
Elmerülünk a mélyponton!

Bezzeg, jól megy a betyárnak:
A pásszra sokan járnak, —
itt egy pasas, ott egy pasas
s pénztárcájuk olykor hasas...
Áldják is a Mindenhatót:
Egy sem fizet globáládól!
Sok a zsványélet bája,
ez az egyedüli pálya!

Mért nem születtem betyárnak?
Azt se bánám, ha bezárnak.
Sorsukat, oh mért nem osztom?
Lenne lakásom és kosztom...
Most jöök rá, mit beszélek,
a dutyitól milse félek...
Nem juthatok sose bele,
hiszen minden fogház tele!

Nemes Ferenc

„Aszöke Venus”

— BANSÁGI MUZEUM LESZ A TEMESVÁRI HUNYADI KASTÉLYBÓL. Temesvárról jelentik: A város és a hadügyminisztérium között megegyezés létesült, amely szerint a jelenleg kaszárnyának használt Hunyadi-kastélyt átengedik Temesvárnak. A város restaurálja az épületet s bansági múzeumnak rendezi be. A kastélyért a város a volt Ferenc József s a volt Ferdinánd kaszárnyákat adja.

Marlene Dietrich

— BETILTOTTAK MAGYARORSZAGON EGY LAPOT, MERT MEGSÉRTE A JUGOSZLÁV KIRALYT. Budapestről jelentik: A belügyminiszter 10 napra betiltotta a Mesko Zoltán képviselő szerkesztésében megjelenő „Nemzet szava” című lapot. A betiltó rendelkezést a lap egyik cikke miatt hozták. A kérdéses cikk sértő hangon írt a jugoszláv királyról.

„Aszöke Venus”

— KÉSÉLESEK TEMESVÁRON. Temesvárról jelentik: Bunea Péter és Gáspár János glimbokai gazdálkodók az egyik temesvári utcán veszekedni kezdtek, majd megkéseltek egymást. A súlyosan sérült embereket a Béga-kórházba szállították. — Sándor Dénes székel legény az egyik gyárvárosi korezmában súlyosan összeszurkálta Kolmann Sándor iparossegédet. A korezmai bicskázás áldozatát ugyancsak a Béga szanatóriumban ápolják.

Marlene Dietrich

— ÖNGYILKOS LETT EGY SZÉPSÉGIKIRÁLYNŐ. Budapestről jelentik: Ács Mária, a kit Budapestben legutóbb szépségkirálynőnek választották meg, mellbelötte magát és meghalt. Az öngyilkos nőről az az értesítés jött, hogy az életét, mert édesanyja, akinek unszólása ellenére későig lustálkodott reggel az ágyban, dofonlötötte.

BUTORVÁSÁRLÁS BIZALOM DOLGA!

BUTORAINK MINOSÉGÉBEN NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R. T.

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

— HAT LEGÉNY ERKÖLCSTELLEN MERÉNYLETET KÖVETETT EL EGY ELRABOLT LEÁNY ELLEN. Nagyváradról jelentik: Beszámolt már a B. I. arról, hogy a biharmegyei Alsólugos községben hat legény elrabolta Blaga Jánosnak a falu egyik legmódosabb gazdájának a leányát, Flórikát. Négy legényt annakidején kézrekerített a rendőrség. Blaga most feljelentette a leányrablókat, hogy leánya ellen erkölcsstelen merényletet követtek el.

— BECSBE SZOKTÓT A BUDAPESTI PAPAGÁLY-MULATÓ IGAZGATÓJA. Budapestről jelentik: Gábor Sándor, a budapesti Papagály-mulató megszökött igazgatója, aki kauciót sikkasztott és rengeteg adósságot hagyott hátra, a rendőrség értesülései szerint szombat este Bécsbe érkezett. A szokást állítólag Gábor barátai segítették elő, akik anyagiakban is a kezére jártak. A budapesti rendőrség most érintkezésbe lépett a bécsi rendőrséggel, hogy segítségükkel letartóztassák a szökevény igazgatót.

— A MAROSVÁSARHELYI TÖRVÉNYSZÉK FELMENTŐ ÍTELETET HOZOTT EGY CSENDŐRPERBEN. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: 1931. Szilveszterén Csibi András és Csibi Béla legények kicsit beszélgetve tértek hazafelé a mulatságról. Utközben két csendőrrel találkoztak, akik igazolásra szólították fel őket. Ebből szóváltás támadt, mire a csendőrök le akarták fogni a legényeket. A többi mulatozó falusiak segítségükre siettek, mire a csendőrök, — abban a hiszemben, hogy a falusiak meg akarják őket támadni, — lekapták fegyverüket vállukról s a tömegbe löttek. Egy halott és több sebesült maradt a helyszínen. A Csibi testvérek ügyét ma tárgyalta a vásárhelyi törvényszék s felmentette őket az ellenük emelt vád alól. Az ítélet érdekes indoklásában kifejti, hogy miután egyáltalában nem valószínű az, hogy két fegyvertelen legény két felfegyverzett embert megtámadott volna, a bíróság nem hozhatott marasztaló ítéletet.

— KÉT ABROSZERT 3 HÓNAP ÉS 1000 LEJ... Csikszeredáról jelentik: A csikszeredai törvényszék három hónapi fogsázbüntetéssel és 1000 lej pénzbírsággal sújtotta Albert Lajos csiktaploccai kovácsmestert, aki a múlt év őszén egyik barátjával az Európa étteremben mulatott hajnalig, majd távozásuk két asztalterítőt rejtett a kabátja alá. A lopást Pulika János közbondor fedezte fel, aki a rendőrségre kísérte a kovácsmestert. A lopásról jegyzőkönyvet vettek fel, amelynek során az ittas kovácsmester 200 lejfel akarta megvesztegetni a rendőrt, hogy az ügyet hallgassa el. Albert az ítélet ellen benyújtotta felebbezését.

— Felhívás a brassói futballbírákhoz! A központi utasítása értelmében felkérjük a brassói kerület összes futballbíráit, hogy 1933. január 19-én este félkilenc órakor felfüggesztés terhe mellett a Lurtz-féle vendéglő különhelyiségében megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

— A KURIA 3 ÉVRE SZÁLLÍTOTTA LE A KALAPACSON FISCHL BÜNTE-TÉS. Budapestről jelentik: Fischl Frigyeset a kecskeméti kalapácsos gyilkost, aki Steinherr Rudolf kereskedőt megölte, a törvényszék annakidején 4 évi börtönbüntetéssel sújtotta, amit a tábla 6 évre emelt fel. Az ügy felebbezés folytán a Kuria elé került, amely felkérésre elkövetett emberölés címén három évre szállította le a bűntételt.

— ERDÉLYIEK, NEKTEK SZABAD A KIJÁRÁS. Nagyváradról jelentik: Neagu Traian, a vasúti vendéglő bérloje 1931-ben felajánlotta összeköttetését Nemes Mátyás adóellenőrnek, akinek azt ígérte meg, hogy visszahelyeztetí Nagy-szalontára. Nemes nem vette komolyan az ajánlatot, később azonban Neagu Bukarestből küldött táviratot neki, hogy küldjön 10 ezer lejt s a dolog rendben van. Ujabb távirati sürgetésre Nemes elküldötte a pénzt, állást azonban nem kapott és pénzét sem kapta vissza. Emiatt aztán feljelentette Neagut csalásért. Így került az ügy a bíróság elé, ahol Nemes kérte a per megszüntetését, mert közben kiegyezett Neaguval. A törvényszék a tárgyalást ennek ellenére is lefolytatta hivatalból s miután a család vádja elesett, csak kijárási miatt vonta felelősségre Neagut. Ítélete azonban felmentő volt, mert a kijárási csak a regáti büntetőtörvénykönyv szerint büntetendő cselekmény, az Erdélyben még érvényben levő osztrák büntetőtörvénykönyv szerint nem. Eszerint az erdélyieknek szabad az, amiért a regátban néhány hónapi elzárás jár.

— VALUTACSEMPÉSZÉSEN ÉRTEK KÉT ANGOL MÉRNÖKöt ZSOMBOLYÁN. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium értesítést kapott, hogy Zsombolyán a Simplon-expressz utasai között egy orsovai román—angol petróleumtársaság két angol mérnökét valutacsempészésen érték. A mérnökök kétszáz darab ezerlejtet akartak az országból kivinni. A pénzt a hatóság elkobozta, a valutacsempész mérnökök ellen pedig eljárást indítottak.

CSÜTÖRTÖKÖN,
JANUÁR 19-ÉN:

Liane Haid
a lértiak imádollja

ORLOW
ORLOW

Petrovich Ivan
nök bálványa

UX
MOZGÓ

A LEGNAGYOBB OPERETT ELSŐ
HANGOSFILM-VÁLTOZATÁBAN!

Megfullad a füstben egy munkanélküli bányász és egész családja

A kukoricacsutka közé szikra pattant

Szatmár, január 18.

Campan Pricop laposbányai munkás és ötagu családja irtózatos szerencsétlenségnek esett áldozatul. Campan már hosszú betek óta munka nélkül volt s feleségével és négy gyermekével együtt a jó szomszédok és az ismerősök könyörületességéből tengette életét. Kedden is csak úgy tudtak szegényes vacsorát főzni, hogy 2 kg. máléliszlet kaptak egyik ismerősüktől. Fájuk nem volt, hanem csak kukoricacsutkából raktak tüzet s így főzték meg vacsorára a puliszkát. Vacsora után kukoricacsutkával jól megrakták a kályhát és lefeküdtek aludni.

Senki sem vette észre, hogy a rozoga kályhából egy izzó parázs kihullt és odacsúszott a

felhalmozott kukoricacsutkák közé. A szegényes tüzelőanyag lassan égni kezdett és sűrű füsttel töltötte be a szobát. Campanék a füstre sem ébredtek fel s

az egész család megfulladt az irtózatos füstben.

Réggel a szegény bányász házatájékán az életnek semmi nyoma sem mutatkozott s a szomszédok rosszat sejtve, nyitottak be Campanék lakásába. Akkor vették észre, hogy az egész ház telve van sűrű és maró füsttel, a mely

a szerencsétlen bányászcsaládot megölte. Campan, feleségét és a négy gyermeket, a kik közül a legidősebb 6 éves, a legkisebbik alig néhány hónapos volt, elkékült és eltört arcuk találták meg fekvőhelyeiken.

★ Sportemberek, turisták, lovasok, tornázók, kerékpározók stb. felhívjuk figyelmüket a Sloan's Linimentre. Ez a szer könnyű baleseteknél mindig kéznél legyen, mert ficamodásoknál, izomrándulásoknál, izomláznál, zúzódásoknál, egyszerű bedörzsöléssel enyhíti és gyógyítja a fájdalmat és megakadályozza hosszadalmasabb komplikációk keletkezését. Sloan's Liniment Északamerikában millió és millió ember használja.

★ A BRASSÓI MAGYAR DALARDA január hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja ezévi rendes közgyűlést a Redoute kétermében. Ezt követőleg este 8 órai kezdettel családi összejövetel ugyanott. Mindkét alkalomra szeretettel hívja meg az elnökség a Dalarda rendes és pártoló tagjait és az érdeklődőket.

— A BRASSÓI RÓM. KATH. NÖGYLET Jótékonyági szakosztálya hálás köszönetet mond az alábbi nemesszivű adakozóknak pénzbeli adományaikért: 400 lejt adott: Szabó Mártonné, 300 lejt adtak: Frieda Klein, „Photogen”, Soc. Banca Romana sucursala Braşov, Elekes hírlapiroda, Orehovszky, Fridrich Czeli, Grupa Carol Czeli, Konsul Lantz, 250 lejt adtak: Ottilia Kellemann, Szt. Fer. Zárda, Hachel Robert, Baconi Beláné, 200 lejt adtak: Papp Karolina, H. Aronsohn Et Co., Kamarit Et Meder, G. Száva, Bordeaux A., Portland Cement fabrik, Özv. Sipos Ferencné, Özv. Hugyák Tádéné, Soc. Anonima de Asigurări Generala, M. Neumann, Tüzes András, Kronstädter Allgemeine Sparcassa, Baranyay Gy. kályhagyáros, Özv. Botár Bálintné, Morariu mérnök, dr. Szántó Samu, Eitel Et Ziriakusz.

— A MARGITTAI TANÁCSVÁLASZTÁS EREDMÉNYE: TIZENHÁROM LETARTÓZTATÁS. Margittáról jelentik: A margittai tanácsválasztás izgalmas epilógusa után még mindig nem csendesedtek le a kedélyek. Két nappal ezelőtt tudniillik a városka forgalmasabb helyein házakra és kerítésekre vörös zászlókat tűztek ki, amelyeken a következő felírás volt: „Engedjétek szabadon a letartóztatott városi tanácsosokat!” A margittai csendőrszék széleskörű nyomozást indított annak kiderítésére, hogy a vörös zászlókat kik tűzték ki és a vizsgálat során 13 embert vett őrizetbe. A letartóztatott embereket őrsről őrsre kísérték be Nagyváradra. Közöttük van Kertész margittai ismert kereskedő felesége is. Eppen a letartóztatott emberek bekísérése közben igen nagy havazások voltak a megye területén és az őrsről-őrsre kísért gyanúsítottak rendkívül sokat szenvedtek a nagy hidegek miatt. Margittán a tanácsválasztás újabb fejleményei nagy izgalmat okoztak.

— ELIHALASZTOTTAK A GYERGYÖSZENTMIKLÓSI KOMUNISTÁK TÁRGYALÁSÁT. Csikszeredáról jelentik: A kommunista tüntetéssel vádolt gyergyószentmiklósi munkások második csoportja ellen tegnapi tűzött ki tárgyalást a csikszeredai törvényszék. A tárgyalást, amelyen csak a vizsgálati fogságban ülő vádlottak és ügyvédek, azonosítván néhány érdeklődő jelent meg, tanuk hiányában február 3-ára halasztották. A védő szabadlábrahelyezési kérését a törvényszék elutasította s így Eröss István, Imels Mihály és János, Demeter János munkások, valamint Hirsch Ede joghallgató az újabb főtárgyalásig vizsgálati fogságban maradnak.

KALLA

aransárgára füstölt vitamindus

ÓRIÁS
BÜCKLINGEL

1. drb.
200—250
gr. csak
LEI 13—

ismét kaphatók. — Tápláljuk gyermekeinket a káros hus helyett:

KALLA ÓRIÁS-BÜCKLINGEL

A magyar pénzügyminiszter meg van elégedve, de nem nyilatkozik

Budapest, január 18.

Imrédy magyar pénzügyminiszter kedden visszaérkezett Genfből Budapestre. Az államháztartásról szóló törvényjavaslatot a magyar pénzügyminiszter azonban nem adott érdemleges nyilatkozatot. Kijelentése szerint Magyarország pénzügyi kérdései még nem érkeztek el Genfben a döntéshozókhoz, így egyelőre csak annyit mondhat, hogy jó benyomásokat szerzett Genfben s utja eredményével elégedett lehet.

A jugoszláv szokol-egyesületek a püspöki kar ellen

Belgrád, január 18.

A jugoszláviai katolikus egyház és a szokol-szervezetek között kitört konfliktus egyre mérgesedik. A szokol-egyesületek vezetősége a püspökök elítélő és tiltakozó nyilatkozatára ülést hívott egybe, amelyen nyilatkozatot fogalmazott. Ez a nyilatkozat egyenesen gorbán utasítja vissza az egyházi beavatkozást. A szokolisták arra az álláspontra helyezkednek, hogy szervezetük a jugoszláv nemzeti és államegység érdekében küzd, ennek a szellemében neveli az ifjúságot is, amennyiben tehát ez ellen a katolikus püspököknek kifogásuk van, ez nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a nemzeti és államegység gondolatával helyezkednek szembe.

Összeült egyébként a szokol-egyesületek végrehajtóbizottsága is s hozott határozatában megfelelő rendszabályokat követel a kormánytól a püspöki kar ellen. Amennyiben a kormány nem tud ezzel a kérdéssel kapcsolatban módot találni a püspöki kar féken tartására, úgy a szokol-szervezetek igyekeznek majd méltó választ adni a katolikus egyháznak.

Szlovénia katolikus lakossága körében nagy az izgalom a szokol-szervezetek egyre brutálisabb fellépése miatt.

— HÁZTULAJDONOS IS KAPHAT SZEGÉNYISÉGI BIZONYÍTVÁNYT. Budapesti törvényeskedő előtt egy vidéki háztulajdonos szegénységi bizonyítvány beszerzésével, úgynevezett szegénységi bejegyzéssel polgári pert indított. Az érdekelt alperes kiigazította, hogy a háztulajdonos szegénységi perrelhessen és a törvényszék el is vonta tőle a szegénységi jogot. Felfolyamodásra a tábla ellenkezőképpen döntött, mert a vidéki ingatlan értéke alig 5000 pengő, az is túl van terhelve, sőt az ingatlanra átvételt is tüzték ki. Ilyen körülmények között, mondja a tábla döntés, a szegénységi jog felperestől el nem vonható.

Este a — székely-kereszturiaknál

Irt: TOMCSA SÁNDOR

Székelykeresztur, január 18.

Menyasszonyt látni jöttem ide. Istenem, ma ez a species olyan ritka, hogy megéri azt a kis fáradságot, meg költséget.

És milyen érdekes volt.

Az egész úgy kezdődött, hogy a menyasszony, még akkor, mikor nem volt meg ez a jellege, egy dípatos fürdőhelyen meglát egy urat, ki bizonyos gatlások következtében egyik kezében karddal párbajozott, másikban kártyával halmozta az adósságot adósságra. Erre egyetlen alapja kis konkuri bajuszkája volt. Röviden: meglátni és megszeretni pillanatra műve volt és viszont, mire felbájlta dalolalt szívről, madarakról, virágokról. A második felvonásban aztán az urról kiderült, hogy egy spindler, mire megint énekelnek, csak most már kissé szomorúbban. Ne tessék azonban aggódni, mert a harmadikban egy nagyméni — aus Gráz — kijelenti, hogy tévedt. Bálint — így hívják azt a szerencsés fiút — nem egy spindler, hanem igazi ur és gavallér, mire a menyasszony papája — ki-nek az az egyetlen érdekessége, hogy ha dalol, tökéletesen tud magyarul, de mihielyt prózával kísérelte, az ablakot következtesen „knobloch”-nak mondja — kijelenti, hogy akkor ő sem kutya, mert neki hájoraja van, meg gyárai, meg milliói. Most már nincs akadálya annak, hogy az ifjú pár átölelje tartsa egymást. Tartja is egészen addig, míg csak a rendező azt nem mondja a színpalak megett: — Na, Székely ur, eressze le már a fenébe. A függőnyt t. i. és azért „a fenébe”, mert hozzávetőlegesen ötezer lej deficit van.

Aki az utóbbi évek szenzációs házasságait számon tartja, tudja, hogy milyen menyasz-

Mégis!

A nemzetközi konferencia a 40 órás munkahét mellett foglalt állást

Genf, január 18.

A 40 órás munkahét ügyében összehívott nemzetközi konferencia kedden véget ért. Telefonjelentés szerint a következő határozati javaslatot hozták:

„A konferencia azon meggyőződésre jutott, hogy a munkaidő leszállítása egyike lenne a munkanélküliség leküzdésére szolgáló módszereknek. Ezen célból nemzetközi egyezmény megkötése szükséges és az egyezmény végrehajtási utasítással való ellátása olyan formában, hogy a munkavállalók életszínvonalának fenntartása biztosítva legyen.”

Bécsben sem öröm háztulajdonosnak lenni

A lakók azért kapnak védelmet, mert a legtöbb háztulajdonos külföldi

Bécs, január 18.

Bécsben most egy statisztika jelent meg, amely a bécsi ingatlanok helyzetéről számol be. Az Ausztriában érvényes törvények olyan messzemenő védelemben részesítik a lakókat, hogy

a bécsi házak értéke sokkal alacsonyabb, mint más fővárosban levő házak értéke

és a statisztika szerint egy olyan bécsi ház, amely százezer szillinget ér, ha csak valamelyik német kisvárosban állna, legalább háromszor annyit jövedelmezne tulajdonosának, mint Bécsben.

Az infláció idején a bécsi házak egy nagy részének tulajdonjogát külföldiek szerezték meg. A statisztika szerint a bécsi házak tulajdonosainak nagyrésze Magyarországon és Csehszlovákiában él. Utánuk következnek a lengyel, jugoszláv

és olasz állampolgárságu háztulajdonosok. Ezek egy része már a háború előtt bécsi háztulajdonos volt, de a túlnyomó többség a háború után az osztrák pénz értékételenedésének idején poton áron szerzett házat az osztrák fővárosban.

A statisztika ezzel a szomorú megállapítással szemben azzal a vigasztalással szolgál az osztrákoknak, hogy a külföldi háztulajdonosoknak alig van valami jövedelmük. A hivatalos kimutatások szerint

összesen 15 millió szilling jut a házbérlőjödtelemből az adók levonása után a külföldi háztulajdonosoknak, ebből az összegből azonban másfélmillió szilling nem jut ki az országból, mert a törvény értelmében a házak tatarozására kell ezt az összeget fordítani, úgyhogy a külföldi háztulajdonosoknak nem nagy örömiük lehet a bécsi palotákban.

Minden hétfőn és csütörtökön dolgozik a kontingentálási bizottság

Magyarország romániai adóssága 3 hónap alatt 1200 millióval csökkent

Bukarest, január 18.

A kontingentálási rendelet tulajdonképpen múlt év december hó 23-án lépett életbe, de valójában a közbejött karácsonyi és újévi ünnepek miatt csak egy pár napja létezik. Arról, hogy miképpen vált be a gyakorlatban, részletesebb felvilágosításokat az érdekeltek még nem tudtak adni. Nincs ugyanis még megfelelő gyakorlat kialakulva és így ahol nagyobb nehézségek mutatkoznak, ott egyelőre nem tudják megkülönböztetni a kezdet természetes, vagy magában a rendszerben

gyökerező nehézségeitől.

Egyelőre az tény, hogy az úgynevezett kontingentálási bizottság minden héten kétszer, hétfőn és csütörtökön ül össze, amikor is a beadott kérvények felett döntenek. Ez a bizottság, amelynek jellege állandó,

a minisztérium részéről egy, a kereskedelmi és iparkamara részéről ugyan csak egy, míg a belföldi gyárosok és belföldi eladók részéről két-két képviselőből áll.

Az ur szó nélkül megy tovább, az ablak zörgőre zárul be.

Kereszturon kaszinó van és a kaszinónak kitűnően mehet.

Vége: emberek! Közlednek, lehetnek vagy haton. Olyan zsepajt csapnak, mint a verebek. Cigányok. Muzsikás cigányok. Pont előtttem nyújtja át félkészített cigarettáját a kisbűbös a klárinéznak.

Kereszturon cigánybanda van és a bandának nagyon gyengén mehet.

A második felvonás alatt tekintetem egy női profilon akadt meg.

Varsányi Irén!!! Aztán szembefordult és akkor jutott eszembe: hisz Varsányi meghalt. Szegény. Nagy művész volt. Még Kereszturra is juttatott magából valamit.

A második szünetben egy ur a kereszturi nyomorúságról beszélt.

Harmadik felvonás alatt az oldalszék második sorában felfedeztem Hubay Jenőt. Ennyi világhíresség egy rakáson!

A három felvonásos deficit után borozgatunk.

Mégis kérem, miről lehetne írni? — kérdeztem a kereszturi uraktól elég naivan.

Semmiről. Minek. Itt minden szabályszerű rosszul megy.

Akkor egy ur odahívta Gyurit.

És én írok Gyuriról.

Gyuri — pincér. Kicsi, lógó vállu, ikszlábu. Kopott, fehér, hatpangkétes. Gyuri, aki hatpangkétes. Letegeti a vendéget és ha megharagítod, szomjan halhat. Gyuri mindenkié. És beosztással él: két hétig dolgozik, két hétig iszik. Ha Berlinben él, ma filmen sze-

A két szembenálló fél természetesen az eladó és a belföldi gyáros, míg kettőjük vitáját a kereskedelmi kamara hivatalos adatai alapján, rendszerint

a minisztérium delegáltja dönti el. Munkatársunk több olyan cégnél érdeklődött, melyek a kontingentálásban a legközelebbre érdekelve vannak. Általános impresszió, hogy az eljárás hosszadalmasa a nagy munkatöbblet és a különböző, kontingentálással összefüggő költségek

az árut megdrágítják. Különösen sújtja az importőröket, illetve rajtuk keresztül, közvetlenül magát a fogyasztót, az a hatalmas fekbértöbblet, a mely úgy áll elő, hogy amíg az áru a rendelés következtében már be is futott, a kontingentálási eljárás időtartama alatt — tehát meglehetősen hosszú ideig — a vámvivatalnál kénytelen fekdülni, egészen addig, amíg az engedélyt sikerül kijárni.

Azt is erősen kifogásolják, hogy olyan alkatrészek, melyeket az országban nem gyártanak és emellett egészen kis értékűek, éppen olyan kontingentálási eljárás alá tartoznak, mint egészen nagy gépegyeségek. Egy 100 lej értékű rugót éppen olyan nagy utánajárással lehet csak behozni, mint, mondjuk, egy autóbilt, arról nem is beszélve, hogy ezt a rugót éppen úgy sújtja a 2—300 lejes kontingentálási illeték. Pedig ebben az esetben a belföldi vevőnek nagyobb érdeke volna a vásárlás, mint a külföldi eladónak az eladás.

Magyarországgal kapcsolatban jelenleg az a helyzet, hogy amíg Magyarország árutartozása Romániának, hozzávetőlegesen egymilliárd 300 millió lejt tesz ki, addig Románia csak 3—400 millióval tartozik. A magyar tartozások fa, gyümölcs, petroleum és benzin, míg a román tartozások ipari cikkek vételéből keletkeztek. Magyarország romániai árutartozása tehát aránylag igen erős mértékben csökkent, ha tekintetbe vesszük, hogy még múlt év október hó folyamán ezek a tartozások két és félmilliárd lejt tetek ki. Tehát nem egészen három hónap alatt egymilliárd és 200 millió lejjel csökkentek a romániai magyar áruadósságok.

A budapesti kommunista ifjumunkások a szocdemek ellen tüntettek

Budapest, január 18.

Budapesten kedden este újabb tüntetést tartottak a kommunista ifjumunkások.

A Népszínház-utcában, a famunkások otthonában gyűlést tartottak a szociáldemokraták. A kommunista ifjumunkások meg akarták zavarni a gyűlést s azért

tüntető felvonulást tartottak az otthon előtt. A rendőrség közbelépett s néhányszor szét szórta a tüntetőket, ezek azonban újra és újra összegyűltek s végül is kövekkel megtámadták az otthont s néhány ablakot beverték.

A karhatalom erre segítséget kért s a tüntetők ellen a legnagyobb erővel lépett fel. Sebesülés és előállítás nem történt.

repe. Ahogy lépked, egy külön élmény. Gyuri megjelenésében van valami ellenállhatatlan humor. Pincér-chaplin.

És eredeti.

Csak egyet:

Az ősszel színészek voltak Kereszturon. Gyuri az egyik „művésznek” hitelezett 34 lejt. Azt hiszem, az illetőnek ilyen sikere sem lesz mostanában. A művész ur, ha nem is adta meg, legalább beszélt az adósságáról. Egy ízben azt mondta:

— Gyuri, én magának megyek harminc-négygyel.

Mire Gyuri csak a vállá felett vágaszott:

— Én nem bánom, ha jön, csak ne menjen.

Hát ilyen fiu a Gyuri.

Az egyik ur iszik, aztán odaszól a főjegyzőnek:

— Há' mondd el Bálintnak azt az esetet.

— Igen, — kacag a főjegyző, — ennek a Bálintnak temetkezési intézete van. És az udvarán lakik egy orvos. Bálint éppen az udvaron foglalatokodott valamivel, mikor hozzá megy egy asszony és azt kérdi, hogy hol lakik az orvos.

Bálint megmutatja az ajtót:

— Itt lakik az orvos, de ha mégis netán, mit lehet tudni, — és felmutat az emeletre, — akkor ott lakom én.

Mikor eljöttünk Kereszturra, még csendesebb volt minden.

Csak az autók burrogott.

És burrog most is, ha csak le nem állította valami új adórendelet.

Mert a soffőrünk említette, hogy még csak egyet vár meg, aztán mint adóalany, megszűnik létezni.

Pedig kár a kocsiért és azért a négy gye-

rekért. Mert a sofőr azt mondta, hogy agyonvágja őket.

SPORT

Kik képviselik Románia színeit Innsbruckban?

Brassó, január 18.

A romániai lapok nagyrésztében több téves információ látott napvilágot, arra vonatkozólag, hogy az innsbrucki Európa-bajnoki siverenyeken kik képviselik Románia színeit.

Mint megírtuk, a Romániai Siegyesületek Szövetsége (FRSS) tizennégy versenyző nevezését küldötte be a hó elején és a mai nap elküldötték a névszerinti nevezést is, melyet módunkban van elsőnek közölni:

A hivatalos nevezési lista a következő:
Bodeanu Eremie (U), Calista Toma (Peles, Szinaja), Cucu Emil (Predeal), Dressnandt Konrad (CFR), Faur Lucian (U), Klöckner Rudolf (KSV), Kovács József (IAR), Lexen Frigyes (KSV), Lupan Joan (Astra), Scheeser Bruno (KSV), Scheeser Horst (KSV), See-

wald Theo (KSV), Tellmann Vilmos (KSV) és Zojer Hermann (KSV).

E versenyzők részint saját, részint egyesületeik pénzén utaznak, a szövetség anyagi hiánya miatt versenyzőt nem küldhet. Hivatalos kísérők: Rosetti-Solescu Tódor elnök és Lexen Erwin pénztáros.

A versenyzőkön és hivatalos kísérőkön kívül Brassóból mintegy harminctagu társaság utazik ki a versenyek megtekintésére.

A kiutazó versenyzők közül Dressnandt Konrad a tavalyi összetett verseny győztese, országos bajnok, Lexen Frigyes tavalyi ugróbajnok és azelőtt négy éven át országos bajnok, Kovács József az akadályverseny bajnoka és Zojer Hermann a 18 km-es futás bajnoka.

A BTE Siskakosztálya huszonhárom nevezéssel indul a sibajnokságban

Brassó, január 18.

Vasárnap, január 22-én kezdődnek az országos sibajnoki versenyek, melyek csütörtökön és szombaton folytatódnak és vasárnap érnek véget. A versenyekre rekordnevezés érkezett be, többek között a Brassói Turista Egyesület Siskakosztálya is 23 nevezéssel indul.

A BTE vasárnapi nagykőhavasi siverenye alapján, melyet válogató jellegűnek tüzték ki, a versenybizottság összeállította a nevezési listát, melyet be is nyújtottak az országos rendezőbizottsághoz.

A BTE Siskakosztályának nevezései a következők:

18 km. senior futóverseny (Predeal, január 22.): Cseh Ferenc, Dádárlat Emil (Csikszereda), Gönczy Sándor, Kovács Imre (Csikszereda), Koch Gyula, Toók Áron, Vogel Endre.

Női lesiklóverseny: Boldizsár Ilonka, Gönczy Ibolya, Szabó Vilma, Tompa Erzsébet.

8 km. ifjúsági: Drócsa Imre (Csikszereda).

Rövid sporthírek

Románia válogatott jéghekkicsapata részt vesz a prágai Európa-bajnoki versenyen. A csapat a következő lesz: Ratiu, — Grant, Polizu, — Grant, Cantacuzino, Botez. Tartalék: Danielopol, Tucker, Anastaziu és még két játékos, valószínűen Buia és Rabinovici.

A gyorskorcsolyázó bajnokságok január 29-én lesznek Kolozsvárt, a sétatéri jégpályán, 500, 1500 és 5000 méteres távon. A műkorcsolyázó bajnokságok valószínűen nem Csernovicban, hanem Bukarestben lesznek.

Szerkesztői üzenetek

76.159 számú előfizető Nagysomkut. 1. Bármely dolog előverezése esetén, annak vételárából csak olyan követeléseket lehet a sorrendi tárgyaláson érvényesíteni, amelyek az előverezett dologra vagy az azt helyettesítő vételárra végrehajtási, törvényes, vagy magán-zálogjogot adnak. Tehát ön csak akkor igényelhet az

Masznyik Gyula, Miess Vilmos (Csikszereda).

4x 12.5 km. staféta-verseny (Predeal, január 26.): Cseh—Gönczy—Koch—Nagy—Toók—Vogel.

50 km. futóverseny: Kovács Imre (Csikszereda).

Akadályverseny (Pojána, január 28.): seniorok: Cseh Ferenc, Gönczy Sándor, Nagy Lajos, juniorok: Drócsa Imre (Csikszereda), Miess Vilmos (Csikszereda), Ujsághy Gábor.

Ugróverseny (Pojána, január 29.): Halász Endre.

A versenyek védnökéül Károly királyt kérték fel, aki el is fogadta és személyes megjelenését is kilátásba helyezte.

A predealai versenyre a vasárnap Brassóból 7 óra 15 perckor induló személyvonathoz kiránduló kocsiakat is csatolnak, melyek 50 százalékos kedvezménnyel szállítják a versenyzőket és a közönséget.

A Brassói Atlétikai Club a közeli versenyekre való tekintettel megkezdte tréningjeit új helyiségében (Hosszu-utca 4. szám). A birkozó edzések Ungár József volt bajnok vezetésével, minden kedden és pénteken, az ökölvívóedzések pedig Franz Willy vezetésével hétfőn és csütörtökön folynak.

TRITSCH Sportáruház

postacsomagokban vidékre is szállít
felszerelt ski-t, rodli-t, korcsolyát stb.
BRASSÓ, Str. Voivodul Mihai 20 (Kolostor-u.)

előverezendő dologból kielégítést, ha arra zálogjogot is szerzett. Vagyis rendes körülmények között csak per és végrehajtás után. 2. Erre a kérdésére előbbi válasz már megfelel. 3. Tessék elolvasni az 1929 évi munkatörvény 76. paragrafusát és a csődtörvény 60. paragrafusának 1. pontját. 4. Jogtanácsosunk véleménye szerint a szabadságidőre járó duplafizetés, bár a törvény szerint nem fizetés, hanem kártérítés címén követelhető, oly elbírálás alá esik, mint a fizetés. Ezen

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

GYAPJUHARISNYÁK, CERNAHARISNYÁK, STUCNIK kötést vállalom, felnőtteknek és gyermekeknek. Olcsó árak és nagyon tartós minőség. Hátul-kőbánya-utca (Nic. Filipescu) 59., jobbra földszinten. 177

Tündéruijak

egy évre 540 lej
(ajándék váma 100 Lei)
ELEKES Hírlap-iroda
Brassó, Kapu-utca 6 sz. alatt

JÓ ÁLLAPOTBAN levő használt kisebb kallózógépet megvételre keresünk. Ajánlatok „Kallózó” jellegre küldendők. Mosse, Arad címre küldendők. 1129

Keresek megvételre különálló kompresszort, 70 atmoszféra, 30 H. P. Diesel motorhoz. Cím Kendi, Seicamare. 1106

Egy jókarban levő Dubied hetes kötésgép eladó. Brassó, Str. Dorabaniilor 29. 1117

Állást nyer

Jó munkás borbélysegéd felvétetik. Maximovits, Braşov, Str. Larga 3. (Széles-u.). 1137

Lakás

KIADÓ

2 szoba, konyhas lakás, esetleg 3 szobás irodának, vagy ruha-kalap-szalonnak is használható. Streifert, Brassó, Korház-utca 55.

Könyvek

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara köve 150 lej. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályától.

Egyszerű könyvitellan

A kereskedelmi könyvelés magántanulását valójára, számos mintával. Ara 45 lej, — posán utánvétellel 65 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

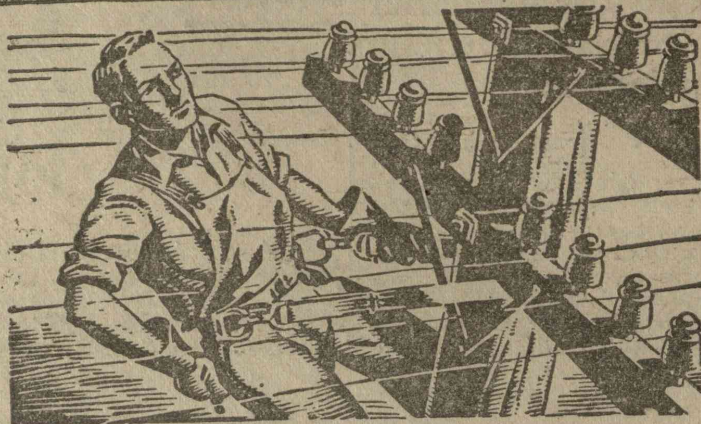
PRIMA MINŐSÉGŰ HAMOZOTT JAFFA-NARANCS

4, 5 és 6 lejes árban kapható a „HESS”-GYÁRBAN, BRASSÓ, CUZA VODÁ 3. szám

SZÁRAZ

hárs- és diófürészáru

vagontételben vásárolunk
SZÉKELY és RÉTI Butorgyár Rt. Targu-Mures

Aki használja a SLOAN'S-t, elragadtatásáról ír nekünk.

„Nem törődöm többé a rossz időjárassal.”

Féltem minden oly szolgálattól, melyet esős időben kellett megtennem. Megáztam, könnyen meghűltem és egész télen ki nem lábaltam belőle. Valaki végre SLOAN'S LINIMENT-et ajánlott nekem, s ez valóban kitűnő hatásnak bizonyult. Mondhatom, hogy most már nem törődöm többé a rossz időjárassal. Mihelyt visszatérek a szolgálatból, Sloan's-t teszek hátamra, mellemre és lábaimra, s pár perc múlva nyoma sem marad a hűlésnek: melegen és tökéletesen érzem magam. Bármely rheumatikus, ideg- és izomfájdalom ellen:

SLOAN'S LINIMENT

Egy üveg ára 75 Lei. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Das
Siebenbürgisch-Deutsche

Tageblatt

in Hermannstadt

(Gründungsjahr 1874)

ist die politisch führende
Stimme der deutschen
Volksgemeinschaft in
Rumänien. Das beste
Nachrichtenblatt und
das werbefähigste
Anzeigenorgan

Zuschriften wegen Bezug und Anzeigen-
veröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung
des Siebenbürg.-Deutschen Tageblattes
Hermannstadt-Sibiu (Rumänien)
Königin Mariastraße 25.

Szenteljünk naponként 15 percet
egészségünknek.

AZ ÉN MÓDSZEREM

Írta: J. P. MÜLLER

112 ábrával, új átdolgozásban. A németnyelvű kiadásból eddig 400.000 példány fogyott el

Ara 85.— lei.

Vidékre a portó 10 lei. — Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Ez az a könyv, amely 18 kultúr-
nyelvre lefordítva a legszenzációsabb sikert érte el.

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről,
lelkéről, nemi életéről és erotikájáról 2 kötetben.

Írta: Dr. BAUER A BERNHARDT
orvosnár

Az egyes kötetek 450—450 oldal terjedelemben jelentek meg, nagy Lexikon alakban ára az egész műnek 400 lei.

Brassói Lapok Könyvosztálya.